

Forudsætning af, at man overhovedet gaaer ind paa nærværende Sag, er ganske rigtig, fordi man ikke skal forårsage de unge Mennesker unødvendige Udgifter, saa er det ogsaa nødvendigt, hvad der er foreslaaet under Nr. 9, at Examinanderne ved at begjære Udgang til Examen opgive, hvor de ønske at underkaste sig den skriftlige Prøve. — Holdes den mundtlige Examen, saaledes som Lovforslaget nu bestemmer, paa eet Sted, men afvejlende et Aar for alle Examinander i Kjøbenhavn, et Aar for alle Examinander i Odense o. s. v., saa behøves der ikke nogen saadan Anmeldelse for dens Vedkommende, og saa er altsaa den i Anmærkningen til dette Endringsforslag foreslaaede Bestemmelse ikke nødvendig; men for det Tilfælde, at det Endringsforslag vedtages, der under Nr. 1 er stillet af to Medlemmer (Dorchhammer og Krieger) til § 1 om, at Ordet „afvejlende“ skal udgaae, og at altsaa Examen hvert Aar skal afholdes paa alle tre Steder for dem, der melde sig paa disse Steder, maa Forslaget under Nr. 9 affattes saaledes, at de, der begjære at komme op til Examen, skulle angive, baade hvor de ville indstille sig til den skriftlige, og hvor de ville indstille sig til den mundtlige Prøve, for at Examenscommissionen kan vide, hvormange og hvem den træffer paa hvert Sted. — Endringsforslaget under Nr. 10 til samme Paragraph gaaer for det Første ud paa at forbinde „Præst“ og „Lærer“. Der er Spørgsmaal om det Vidnesbyrd, som den Vedkommende skal tilvejebringe for at have øvet sig i en vis Tid i Skoleundervisning, og vi synes nu ikke, at det er rigtig at overlade det til ham, hvorvidt han vil skaffe dette Vidnesbyrd fra en Præst eller fra en Lærer. Vi synes nemlig, at Læreren ved den bestemte Skole, hvor den Vedkommende har øvet sig, bedst maa kunne afgive Vidnesbyrd, thi han seer jo den Vedkommende, som øver sig, daglig i denne Gjerning, medens Præsten kun seer ham enkelte Gange. Paa den anden Side mene vi, at man dog ikke skal ubelutke Præsten fra at give Vidnesbyrd, thi derved faaer Vidnesbyrdet den dobbelte Styrke, og det kunde vel være, at der i enkelte Tilfælde kunde være Grund til at ønske Vidnesbyrdet forstærket paa denne Maade. Vi

have derfor foreslaaet at sætte Vidnesbyrd af „Lærer og Præst“, og vi have nævnt Læreren først, fordi vi Alle gaae ud fra, at Læreren dog er det første og væsentligste Vidne i Sagen. — Dernæst have vi under Nr. 11 foreslaaet, at i samme Paragraphs 11te Linie skal „1/2“ forandres til „et“. Der er Spørgsmaal om den Tid, hvori den Vedkommende iforveien skal have øvet sig i Undervisning, og det forekommer mig, at denne foreløbige Dvælse og denne Prøve med Hensyn til, hvorvidt Vedkommende har nogen Gave til at blive Lærer, er saa vigtig, at der ikke er Grund til ved dette Lovforslag at nedsætte den Tid, som nu er foreskrevet. — Forslaget under Nr. 12 er deels en Følge af, hvad der foreslaaes under Nr. 8 om, at Ministeriet ikke skal indblandes i Sagen, og deels gaaer det ud paa at indføre et simplere Udtryk, idet man istedetfor det brede Udtryk „Afgangset til Examen“, foreslaaer Noget, der falder naturligere og er mere simpelt. — Jeg burde maastee, forinden jeg omtalte Forslaget under Nr. 12, have forbundet Forslaget under Nr. 13 med Forslaget under Nr. 11; thi de hænge sammen. Naar vi have foreslaaet at bibeholde en Dvælfestid af et Aar istedetfor af 1/2 Aar, saa have vi ikke overseet, at der kan være Omstændigheder, som kunne give de Paagjældende Krav paa, at et heelt Aars Dvælse og Vidnesbyrd derom i enkelte Tilfælde ikke anses for absolut nødvendigt. Der kan saaledes være indtraadt Sygdom, der kan være indtraadt Forskyrrelse i den unge Mandts Livsstilling, der kan være steet Forslyttelse af hans Opholdssted, og der kan maastee ogsaa være indtraadt Forskyrrelse i den Skole, i hvilken han har øvet sig, saaledes at Dvælsen uden hans Skyld er bleven afbrudt, og vi have antaget, at der i saadanne Tilfælde burde kunne tilstaaes en Afkortning i den foreskrevne Tid. Da der her imidlertid er Tale om en Dispensation fra en meget væsentlig Bestemmelse, have vi troet, at Dispensationsretten burde ene tilkomme Undervisningsministeriet. — Det Forslag, der staaer anført under Nr. 14, er alene blevet staaende ved en Feiltagelse, og i Forslaget under Nr. 13 skal „mundtlige“ forandres til „skriftlige“, en Feiltagelse, hvorpaa Thingets Opmærksomhed jo ogsaa er bleven henledet. —